

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contieniu	sè se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu. la institutulul pedagogicu-teologicu.
" " " " „ j. a. 3 „ 50 „		

Solidaritatea intre preoti si invetiatori.

Am promis in unulu din numerii trecuti, ca ne vomu ocupá de obiectele, pertractate in conferinti'a preotiloru si invetiatoriloru din protopresviteratul Aradului. De asta data vomu discutá asupra punctului 9 din programulu acelei conferintie, care dupa noi este dóra de cea mai mare insemnatate, mai cu séma intre impregiurárele vietii nóstre de astadi.

Este o mare calamitate, ca in comunele cele mai bune lucrurile nóstre stagnéza, si poporul se demoraliséza curatu numai din caus'a, ca intre preoti, si între preoti si invetiatori nu esista armoni'a necesaria. Ómenii nostri in multe parti in locu se-si grigésca de afacerile loru oficióse si private, si-petrecu timpulul cu certe si nentielegeri, acuse pre la protopresviteratu si consistorie. Aceste certe tóte se intempla pre cont'a si in daun'a causei comune, si adeca pre de o parte cei ce se cërta, si-negliga afacerile loru oficióse, respective nu ingrivescu de luminarea si prosperarea poporului, carele vediendu pre apostolii sei in certe se demoraliséza, si se instreinéza de biserica si scola, ér pre de alt'a forurile administrative bisericesci si scolarie sunt necessitate a-si perde timpulul celu scumpu cu aplanarea acestoru certe de multe ori pentru nimicuri, si astfelu sunt impedeate a desvoltá o activitate productiva, binefacatórie intru administrarea bisericeii si scólei.

Ei bine, pana cand lucrurile voru merge astfelu, precum le vedemu astadi, mai cu séma in comunele mai mari cu câte doi, trei preoti si doi, trei invetiatori — este pré naturalu, nu ne potemu asceptá la nici unu bine. Din contra din sementi'a astorfeliu de certe fara sfersitu nu póte resari decât numai ruin'a, si din nenorocire nu numai ruin'a acelor'a, cari se cërta, ci a ace-

lei mari multimi nevinovate, carea forméza poporul nostru.

Reulu acest'a mare trebuie dara indreptatu, ca o óra mai nainte. Dar cine se-lu indrepte, si de unde sè-se incépa cu indreptarea lui?

De buna séma, va dice cineva, prin administratiunea bisericesca, prin forurile nóstre constitutionale se póte face multu intru indreptarea releloru. A loru este detorinti'a a supraveghi'a si indreptá tóte.

Nu incape nici, cãta indoiéla o buna administratiune póte face fórté multu, dar judecandu lucrulu dupa adeverat'a lui stare, usioru ne potemu convinge, ca tóte forciele si sfortiárele celei mai bune administratiuni potu face numai pre unu timpu se dispara, séu se amutiésca certele dintre ómenii, cari nu potu traí fara cërta, dar nici decât a le sterpi pentru totdeun'a.

De aceea dreptate a avutu conferinti'a amintita mai susu, cand in pnnctulu 16 din protocolu a luat urmatoriulu conclusu:

„Conferinti'a recomanda preotiloru si invetiatoriloru a-si cunósce positiunea oficiala, ce o au in midiloculu poporului, si se se ferésca de a ambla ca se se compromita unii pre altii, avendu in vedere ca prin acést'a dau numai ansa la subminarea vadii loru, si se discredita naintea poporului, carele vediendu faptele loru le imitéza unii intre altii, prin ce apoi se facu servitié acelor'a, cari s'au dedatu a se bucura si a trage fólse diu neintielegerea ómeniloru nostri.“

* * *

De vomu scrutá dupa motivulu tuturor nentielegeriloru si certeloru, cari le vedemu astadi in multe locuri intre preoti si invetiatori, vomu aflá, ca cele mai multe provinu pre de o parte din lips'a de cultura, de ambitiune nobila, si chiar de amorulu propriu bine intielesu, ce altcum ar trebui se fia o insusire generala a tu-

turor ómeniloru din lume, ér pre de alt'a din lips'a de prudentia, prin carea se fia cineva iu stare a-si cunósce situatiunea, si a se sci asia dicendu aclimatisá in loculu si intre ómenii, intre cari sórtea a dispusu se vietuésca.

Dar se ne lamurimu. Celu ce se se cërta, si pórtá procese, ori le dobandesce, ori le perde, totdeun'a suferé dauna. De aceea bine a disu cine a disu, ca si o pace stremba este mai buna, decât o judecata drépta. Acést'a este o urmare pré naturala, pentruca pana cand cineva cugeta, cum se invinga in cért'a si in procesulu intentatu pre adversariulu seu, pana atunci este constrensu a-si negligá alte afaceri de importantia multu mai mare, de cum este d. e. casulu acel'a condemnabilu, cand cineva, pentruca se umilésca pre unu colegu alu seu, alérgea in tóte partile diu'a si nóptea spre a face intrige si chiar revolte intre poporulu, pre care este chiamatu a-lu conduce.

Ar fi deci de doritu, cá ómenii nostri sè-se deprínda odata a se stimá pre sene, a-si precepe interesele si mai cu séma a se familiarisá cu idei'a, ca daca omulu este avisatu prin insai natur'a sa a traí in societate, atunci nesmintitu trebuie sè-se acomodeze intru tóte vederiloru si reguleloru societáti.

Omulu, care traiesce in societate, putemu afirmá cu tóta puterea cuventului nu este stepanu preste sene in sensu absolutú; ci are o multime de detorintie, de cari nu se póte emancipá, si pre cari este detoriu se le implinésea. Spre a ne convinge de acestu adevéru, n'avem decât se privimu asupra diferiteloru societáti, in cari traiesce grupata lumea, si vomn vedé, ca omulu, fia elu ori cine, traiesce mai multu pentru altii, decât pentru sene. Si nici ca se póte alcum, daca consideramu, ca individulu, respective omulu, ca individu, fia elu celu dantaíu, séu celu din urma, nu este altceva, decât unu pionu in servitulu societáti, din carea face parte.

In familia, daca acést'a este bine organisata, si se afla in stare normala, fiacare membru lucra mai multu pentru altii, decât pentru sene. Séu esista dóra iu lume parinte, ce merita acestu nume, carele se nu lucre, si chiar se nu se lase pre sine, numai pentruca se póta ajutá pre ai sdi? Cine nu scie, ca parintele bunu alérge diu'a si nóptea, abdice de orice comoditate, decâté ori i-demanda trebuinti'a de a face ceva pentru fi sei.

Acestu reportu, acésta legatura esista, si trebuie se esiste in tóte societatile bine organisate. Daca astfelu este natur'a nóstra, ca se fimu avisati la ajutoriulu altor'a, unu ajutoriu, de care nu se póte scapá nimenea, deórece in fruntea nimenui nu este scrisu, ca daca este as-

tadi tare si mare, va fi si mane — atunci trebuie neconditionatu se avemu atát'a abnegatiune, ca se observamu catra toti regulele buneicuviintie, si ne stimamu si iubimu unii pre altii.

Ferice de omulu, care si-a insnsitu acésta macsima de viétia. Ea lu-scapa de tóte neplacerile si necazurile, ea lu-face apoi placutu si iubitu de toti, o stare, la care de buna séma voiesce a se inaltia totu omulu.

Spre scopulu acest'a nu avemu trebuintia de sacrificii, ce pestrecu puterile nóstre; ci numai de aceea calitate indispensabila pentru fiacine, si fara de care nu se póte ajunge nimicu in lume, adeca de *abnegatiune*.

Ei bine sub abnegatiune nu intielegemu altceva, decât abdicerea de unu folosu micu momentanu pentru ajungerea unui scopu mai mare, ce voimu a-lu ajunge in viitoriu. Abnegatiunea este apoi atát de naturala, încát pre ea se baséza orice intreprindere. O aflamu la tieranu, o aflamu la industriasiu, la comerciantu si la tóte clasele societáti in mesura mai mare séu mai mica. Tieranulu nu face nimicu altu ceva, decât abnéga unu folosu momentanu, cand condusu de speranti'a unui secerisiu manosu, arunca in pamentu semanti'a, pre carea de alcum o ar poté validitá si intrebuintia indata. Elu abdice, abnéga unu bunu gata pentru unu cascigu, ce-lu ascépta in viitoriu. O face inse bucuros, pentruca scie, ca numai astfelu póte prosperá, numai astfelu póte da inainte.

In viéti'a sociala chiar si omulu privatu trebuie se abnege multe, pentruca astfelu pretinde societatea, si astfelu i-dictéza interesulu si amorulu seu propriu. Cu atát mai vertos se pretinde acést'a dela unu oficiantu publicu, carele este platitu de publicu, pentrucá se-i faca servitie, si in mesur'a cea mai mare dela oficiantii bisericesci, dela preoti si invetiatori, a caroru autoritate, stepania si putere este basata curatu numai pre inteligentia si superioritatea loru morala.

(Va urmá.)

Discursu

pronunsiatu de parintele protopresbíteru Zachari'a Boiu la parastasulu Marelui Andreiu, tienutu la 29 Noemvre a. c. in biseric'a din Sighisiór'a.

Diu'a de astadi, iubiti ascultatori, are o mare insemnatate pentru biseric'a si poporulu nostru credintiosu. Diu'a santului Apostolu Andreiu, pre care biseric'a nóstra o prasnuesce mane, ne aduce inca o di de serbatóre, cu carea o impreunámu astadi, si anume: serbatórea amintirei pré scumpului nostru parinte Andreiu, Archiepiscopulu si Metropolitulu, carea se serbéza astadi de toti fiii sei sufletesci recunoscetori din tóte partile Metropoliei, cu pietate

fiesca, precumu o merita acelu parinte pre iubitu, reposatu in Domnulu inainte cu 8 ani si 5 luni.

Fii cei buni si cu sentiu crestinescu au in sene o mare mangaiare atunci, cand la dile insemnate serbeza pomenirea parintiloru sei, aducendu lui Ddieu jertfe sante cu evlavia si rugatiuni pre umilite pentru odichn'a sufletului loru nemuritoriu.

Aceea si noi iubiti ascultatori, ca toti fii cei buni evloviosi o seversimu astadi intru neuitat'a pomenire a Archipastoriului nostru Andreiu celu mare, cu santa jertfa si umilite rogatiuni, care dintru acestu s. locu le inaltiamu la ceriu, unde credemu, ca fericitul suflatu a acelui mare barbatu slujitoriuu celoru sfinte este luat u intre Sfintii cei mari, placuti lui Ddieu, pre cari Biserica lui Christosu ii-cinstesce cu pomenirile de preste anu. Si credemu, ca nu gresimu cu acest'a intru parintele Andreiu, a carui'a scumpa vietia a fostu menita de: „a face si a invatia“ dupa dis'a Dlui Isus Christosu: „Ca cela ce va face si va invatia, acel'a mare se va chieama intru imperati'a ceriului.“ Mat. c. 5.

Elu cu stralucitele mari fapte bune, si-au pregatitu fericitul lacasiu in ceriu, de care au disu Mantuitoriuu: „Ca unde suntu eu, acolo va fi si cel'a ce mi-slujesce mie“ Era aicea pre pamentu au meritatu a fi numitu: „Andreiu celu mare.“

Chiematu de providenti'a Ddieesca la inalt'a trepta Archieresca, mil'a Tatalui Cerescu l'au adusu din departare aicea in patri'a nostra Archipastoriu Sufletescu turmei lui Christosu cuventatoré, poporului românu, care cu natiunea si cu biseric'a s'a era mai injositu decât tôte popórele din patria, si avea lipsa de pastoriu bunu adevveratu, care se-lu conducea la mantuire, dar nu ca naimitu la peire.

In scopulu acest'a, ca Andreiu celu antaiu chiematu la serao'a Eparchia ardeléna româna ajutatoriu, elu cunoscendu-si chieamarea, la care lu-acceptá sarcin'a cea grea, ce avea a o duce, cu bucuria acest'a o au luat u, si cu ajutoriuu lui Ddieu tóta vietia s'a o au jertfitu binelui obscescu, spre redicarea Bisericei si a poporului seu, de care avea dorirea si si-da tóta silinti'a, ca selu aduca la starea ce i-se cuvine, ceea ce i-au si-succes u; Cu trud'a si ostenelele Sale de ziua si de nópte fara de pregetu si crutiare de sine, n'au fostu diadarnice; ca acelea nu le au iutrebuintiatu pentru desmerdari si desfatari trupesci persónii Sale, ci dicendu cu psalmistulu: „Nu noue Dómné, nu noue; ci numelui teu de marire“ au sporitu giganticu in faptele cele bune mari, remase de Densulu Clerului si poporului nostru românu spre vecnica folosire.

Prin urmare Sufletulu lui celu mare nobilu se bucura in Ceriu de fructele osteneleloru Sale, éra urmatorii sei remasi pre pamântu, folosindu cele create si remase de Densulu aicea cu pietate cinstescu diu'a pomeniri Sale, dicendu cu psalmistulu: „Bucurati-ve Drepti intru Domnulu, Dreptiloru se cuvine lauda“ Psalm 32.

Seversindu acumu daru cinstit'a pomenire anuale a Marelui Ardreiu, inaltiam u la ceriu umilite rogatiuni, ca Tatalu nostru celu cerescu, care au binevoitu a lua la sine pe Servul seu celu ostenitu se se indure a nu ne lasa pre noi seraci de conducetori buni, ci in Darulu seu se lumineze si se intarésca pre urmatorii acestui'a, ca intru asemenea energiosu si virtosu lucrandu in vi'a Dlui, sé se inmultésca rodurile osteneleloru fericitului repostatu. Ca astélieu

in continuu mergendu din putere in putere, in lumin'a fapteloru bune, vedindu ómenii acestea (nu numai cei de casa dar si streinii) se marésca pre Tatalu nostru celu din ceriuri. Amin!

Discursulu

dlui ministru culteloru si instructiunii publice tienutu la desvalirea statuei I. Eliade.

„Nascandu-ne murim; murindu prafu si cenusie
Printr'acésta lume treci, cum treci printr'o usia.“

Asia dicea Miron Costin, si elu, de si „praf si cenusie,“ este viu intre noi si nu a trecut prin lumea romana fara urma, cum trece cineva „printr'o usia.“

Prafu si cenusie ajunge maréti'a intemeiata pe nascere, lucrare a intemplerii.

Prafu si cenusie remane dupa insemnatatea, de care se bucura in lume omulu si sprijinitu numai pe avere...

Prafu si cenusie póte fi corpulu teu, Eliade, dar nemuritoré memori'a ta, prin lucrarile care ti-a insemnatu trecerea prin usi'a, ce tu insuti ai deschisu culturii nationale.

„Prafu si cenusie,“ si acele spulberate de venturi, éca tóte ce remanu dupa omulu, care n'a sciutu se fie membru alu unei colectivitati si neiubindu-se de cât pre sine-si a concentratu tóta inteligenti'a numai in serviciulu proprieloru apetituri, numai in satisfactiunea egoismului seu.

Eliade nu e mortu. Am dis'o sunt acu noue ani, cand si eu, ca amiculu meu d. Hajdeu, am fost chieamatu a spune remasitieloru lui terestre, durerea despartirii nóstre de elu.

Mórtea este numai „transfigurarea lui pe muntele Tabor,“ cum bine dis'a dlu presediate alu comitetulu statuei; ea este numai — dice-voi — prim'a cristalisare a nemuririi pentru acele individualitati, care in locu de a se abstrage dela colectivitate s'au cofundatu in acea colectivitate.

Déca Fenixulu anticitatii renascea din cenusiele sale individualitatea „quinte stiinti'a a colectivitatii“ renasce inmultita pe numerulu membriloru acelei colectivitati... Poetic'a metempsicosa a Gangelui duce sufletulu muritorului in animale mai multu séu mai putinu nobile in raportu cu sentimentele, inclinatiunile, virtutile séu vitiele individului mortu.

Ce metempsicosa mai nobila decatu aceea a omului de geniu?

Geniulu lui, sufletulu si spiritulu lui, se insinau intr'o intréga natiune, carei'a asia face eterna manifestatiunea psichica a barbatului disparutu fizicescu din sinulu ei sub neinduratórea cosa a mortiei.

Natiunea romana s'a impartasitu cu sufletulu, cu cugetarea ta, O! Eliade! Póti tu dar muri pe cât timpu trai-va natiunea romana?

Respuns'amu nu! la asia intrebare inaintea mormentului teu... Nu, repeta astadi natiunea romana la ceace d. Hajdeu a numitu *reinviere*, la ceace voiu numi „Consecrarea,“ da, consecrarea operei lui Eliade.

Care este acea opera? Bine ai facutu d-le Hajdeu ca n'ai adusu inventarulu ei, cáci oper'a geniiloru nationale nu se numesce, ci se ponderéda? Se póte ca in complexulu edificiiului culturi nationale se nu mai aflamu, cand va, numele mesterului.

care a pregătitu fie care piétra din acestu edificiu, dar cine-va nega *esistența* mesterilor, geniulu lor, glori'a lor, privindu proporțiunile timpului, admirandu planulu lor.

Numele lui Eliade va remané neatinsu de rodietorul dinte alu timpului dupa pétr'a edificiuului culturai nationale, caci este inscristu pe o lespede nealterabila, pe lesped'a limbei nationale, care va trai, cât va trai si insasi natiunea romana. Numele teu, o Eliade, este inscristu cu dalt'a geniului in ceea ce constituie esentialmente cultura nationale: in limba si literatura. Aci este glori'a ta, aci explicatiunea regreteloru la mormentu teu, acum 9 ani. Aci semnificatiunea serbarei de astadi, serbare cu atât mai mare cu cât ea nu este datorita guverneloru, a *colectivitatiei*, ci natiunei. Da, acestu monumentu ce se ridica pentru a da o manifestatie plastica recunoscintei ce natiunea conserva apostolului limbei si literaturai romane, este oper'a directa a natiunei.

Rolulu Delegatului M. M. L. L. la acésta serbare, cum si rolulu Ministrului Cultelor si instructiunei Publice se marginesce intru a recunósce cu fericire la treptele statuei tale, o Eliade, o noua manifestatiune ce a provocat tot memoria ta, a *vitalitatiei* nationale, caci acele natiuni sunt pline de seva reinviitoare care sciu a-si aminti, care sciu a onora pe cei cari s'au uitat pre sine-si pentru a nu-si aminti de cât de ele. Inceputulu este bunu, Domniloru, dara lucrarea de fatia este o promisiune a natiunei pentru alte lucrari intardiate. Daca cu opti'o'a inimei natiunea remana a vezut naturalmente mai deaprópe pre Eliade, ducele si inteligintele lui chipu, si l'au cerut in primul locu de la dalt'a sculptorului, nu urméza ca ochii noiloru generatiuni sa nu caute aci langa tine, in jurulu teu, o mare omu, reprezentanti'a plastica a unui Lazar, a unui Asachi altoru siruri de lucratori nationali pana la departatulu, dar luminosul orizontu alu lui Matei Basarab si Vasile Lupu, dela carii tu si ai tei, prin mijlocirea atâtor mani bine cuventate ai primitu faci'a stralucitoare, sub care neinserata va remané glori'a ta si a natiunei tale.

Dar pana când noi comitete diresa de patriotismulu unoru barbati ca cei cari, in frunte avend pe principele Dim. Ghica, au concentratu sub scriptiunea nationale pentru statu'a de fatia, pana când dicu nisce asemenea noi comitete se faca aceasi lucrare si pentru alte ilustratiuni ale culturai romanesci, parlamentu si guvernulu gata fiind a se asociá la oper'a, sa nu se intardie o di mai multu de a se reda ochiloru noiloru generatiuni privirea trasaturilor lui Eliade! Se nu intardiemu de a prospeta in memori'a noastră, a generatiuniloru ostenite, din verfulu dealulu acele trasaturi scumpe ale invetiatoriulu nostru. Desvaluésca-se dar chipulu teu, O Eliade, ca si tu sa mai privesti o data cu perenitea marmurei tale acea scóla (arata univrsitate) pre care dintr'unu bordeiu, cuventulu lui Lazar si alu teu a lasat'o palatu; se mai privesci acele generatiuni pre care le ai redeprinsu a vorbi si a scrie o limba, in care noile generatiuni conduse de viteazulu loru Rege pe campii de lupta au reintornatu cantecele glorieiloru antice, o limba in care batrani si tineri si adi in frunte avend pe M. S. Regele care ne insarcinéza a depune aci coróna sa splerdidá, sa póta striga: Eterna fie gloria lui Heliade, parintele literaturai romane!

Observari critice

de Trifon Militariu, capelanulu bisericei gr. or romane in Satulu non, asupra opukii compus de cuviosulu parinte ierodiacon Simeon Popeseu si intitulatu „Pnevma in Nicceno-Constantinopolitanum.“

(Continuare.)

Se esaminâmu in fine si valórea acestei dovedi, scrutandu mai antaiu, óre de este casulu din cap 12 v 15 analogu cu celu din cele 4 tecturi.

Ne amu convinsu din prim'a serie a tecturiloru citate, ca cele 4 pasage contieniu continuarea aceloru locuri din S. Evangelia, cari descriu pogorírea duchulu sfantu. Ne amu încredintiatu mai departe, ca nici in aceste locuri n'au incetatu a vorbi S. Evangelisti totu despre duchulu celu sfantu pogorítu in chipu de porumbu. Cu deosebire se vede din ultimulu celoru 4 locuri (S. Luca cap. 4 v 1) ca naratiunea despre Christosu si duchulu celu sfantu — recapitulandu-se pogorírea, S. Ev. o continua povestind totu despre acele persóne. Amu documentatu in fine si aceea, ca terminulu pnevma nu inseamna presciintia si inspiratiune, ci pre duchulu celu sfantu ca persón'a aceea, carea au asistat la ispitirea lui Christosu. Trecendu la loculu, ce pretinde Dlu autoru, ca aru fi paralelu cu cele 4 tecturi, lu-voiu reproduce dinpreuna cu versulu ce-i premerge si cu celu ce-i urméza. Mateiu Cap 12 v 14—16: „Éra Fariseii esindu au facutu sfatu asupra lui, ca se-lu pérda pre densulu (v 14). Éra Iisusu cunoscendu, s'au dusu de acolo, si au mersu dupa densulu popóra multe, si i-au tamaduitu pre ei pre toti (v 15). Si le-au poruncitu loru, ca se mi-lu vedésca pre elu (v 16).“

In versurile premergátore versului 14, S. Evang. enereaza cum au rusinatu Iisusu pre Fariseii, cari s'au întrebatu ca este ertat a vindeca si Sâmbata pre cei bolnavi. Christosu le raspunde, cne e omulu acel'a, carela nu-si va scóte óea sa de cade Sâmbata in fantâna? Fariseii rusinati inaintea multimei, esu precumu vedemu din versu 14, afara din Sinagoga si se sfatuescu cum se-lu pearda pre Christosu. Iisusu însu au cunoscutu cugetulu loru si se duce si elu din Sinagoga, ca se n'aibe timpu Fariseii se efectueze complotulu, si le poruncesce celoru — ce i-au tamaduitu, ca se nu spuna nimenui, unde se afla Christosu (v 15 si 16). Asemanandu istorisirea acést'a cu istoriculu celoru 4 tecturi eu nu afla nici o analogie esentiala si decidietóre la statorirea intielesulu terminulu pnevma din cele 4 tecturi. Versurile 14 15 si 16 le amu putea numi analóge numai încât e vorba si aici despre parasirea loculu, si aceste versuri aru putea fi usuate ca dovedi candu aru sustienea cineva ca Iisusu nu s'au mutat din locu. Dar fiindu ca cestiunea de pre tapetu tractéza intielesulu terminulu pnevma, c rele nu ocure de feliu in versulu 15, asia nici versulu acést'a n'are nici unu feliu de insemnatate pentru deslegarea controversai. Dar si analogi'a neesentiala ce esista e numai fortaiata. Si éta pentru ce.

Christosu nu parascesce Iordanulu, ca se previna vreunul periclu, ci din contra se duce in Pustie ca se afle ispit'a periculósa a Satanei. Dar aici parascesce Sinagoga ca se evite isband'a vrajmasia a Fariseiloru. Precumu vedemu caus'a parasirei unui locu si motivulu mergerei in altu locu suntu in casurile numite analóge de Dlu autoru cu totulu opuse. Dlu autoru inse dice ca in ambele casuri e vorb'a de aceea ca Christosu a avutu presciintia de cele ce-lu

asteapta. Deaca aru obveni in ambele tecturi espre-siunea ca Christosu a cunoscutu, a sciutu, aru fi óre-cumva o analogia. In cele 4 tecturi inse diu S Evangelisti ca: *lau dusu pneuma*, si ca: *Iisusu sau dusu cu pneuma in Pustie* éru aici (v 15) nu se dice ca cunoscintia, l'au dusu séu ca elu s'a dusu cu cunoscintia; ci ca elu cunoscandu cugetulu celu ostilu a fariseiloru au parasitu sinagog'a. A cunósce cele ce se vorn intempla cuiva fara de unele lucruri cari premergu, si din cari saru putea conchide vii-toriulu, cu alte cuvinte a avé presciintia, a vedé viitoriulu, de buna seama ca nu e posibilu omului de rendu fara descoperirea S Duchu. Dar deaca rusinu eu pre cineva si inca pre unu omu plinu de vanitate, precum erau Farisei, nu e asia cu greu a cunósce cugetulu si intentiunea, caci le cetescu din fatia spre acést'a n'am lipsa de ajutoriulu S. Duchu, namu lipsa de presciintia. Cu atát mai putiena necesitate au avutu Iisusa ca Ddieu de presciintia.

Pt. 2. ad d) *Luca 2. 27.* „Simeon, în carele (v 25) era duchu sfantu, en to pnevmati s'a dus în bi-*serica.*“ ca se primésca in bratiile sale pe regele nou nascutu. Nu Duchulu sfântu (tó pnevma tó agion) l'a dusu pre Simeon, ci elu s'a dusu, dar fiindu în spirat, a sciutu mai inainte ca in cutare timpu are se vina Unsulu Domnului, si ca lui i-este rezervatu se-lu presente înaintea altariului: en to pnevmati în-sémna dara: inspirat fiind, sciindu cu duchulu seu pentru ce face aceea ce face. Intielesulu este: con-sciu, în deplina cunoscintia de lucru a mersu (Iisus, Simeonu), nu numai trupesce, nu din întemplanre. Elu inainte de a merge trupesce a fost deja duchov-nicesce, precaugetand ce are se se intemple, ce are se lucre.*

Amu reprodu su întregulu comentariu facutu la tectulu de susu, pre carele Dlu autoru lu-tractéza separatu aplicandu aici rezultatulu cercetariloru ob-tinute la cele 4 tecturi. Acést'a o face Dlu din mo-tivulu ca intielesulu terminulu pnevma din versu 27, dar si intielesulu întregulu tectu aru fi sinonimu cu celu din cele 4 tecturi. Dlu autoru afirma, ca precum Christosu s'au dusu in duchu, cu presciintia despre viitoriu indesiertu, intogmai asia s'au dusu si dreptulu Simeonu. in duchu, sciindu de ce face ceea ce face, consciu, in deplina cunoscintia de lucru s'au dusu si dreptulu Simeon in biserica. Simeon a fostu inspiratu intocmai ca si Christosu, si pnevma din acestu versu (27.) are acelasi intielesu, si nu însémna duchulu sfantu ca persóna, ci inspiratiune, caci nu duchulu celu sfantu l'au dusu pre Simeon, ci elu sau dusu singuru, dar inspirat fiindu, au sciutu mai inainte, ca in cutare timpu are se vina unsulu Dlu.

Precam vedemu din acésta argumentatiune apoi Dlu autoru pune pre dreptulu Simeon in para-lela cu Iisusu, de unde deduce ca si pnevma are acelasi intielesu. Principalu e aici se esaminamu fostau Dlu autoru indreptatitu, se puna pre Simeon in paralela cu Iisusu, si este corecta aplicarea con-scintieloru relatiunei, ce esista intre Christosu si Duchulu sfantu si la relatiunea, ce esista între Si-meon si Duchulu celu sfantu.

Domnula Christosu e a 2 fatia din S Treime, dreptulu Simeonu unu omu obicinuit. Christos de putere divina, nemarginita, atotu sciutoru, eternu, ér Simeon omu debilu, marginit in puterile fizice si spirituale. Diferinti'a între Christosu si Simeonu e asia de mare, ca si cumu e departe ceriulu de pa-mentu. Deci nu pot admite nici de cumu indreptatirea

Dlu autoru, ca se asemezeze pre Simeon cu Chris-tosu cu respectu la putere, sciintia si vointia.

Christosu e precumu am disu a 2 fatia divina si egalul tatalui si duchului sfantu in putere, sciintia si marire. Christosu e egalul Spiritului sfantu, pre-când Simeonu omu si faptur'a lui Christosu si a sfantului duchu. Diferinti'a ce esista între Simeonu si Iisusu, e totu asia de mare si in comparatiune cu Duchulu celu sfantu. De aici urméza ca nici conse-cintiele relatiuniloru ce esista între Christosu si du-chulu celu sfantu, nu se potu sub nici o conditiune aplica si la relatiunea, ce esista intra Simeon si du-chulu celu sfantu. Cu aceste putiene credu, ca amu documantat, că Dlu autoru nu e nici decumu indrep-tatitu a pune pre Simeon in paralela cu Iisusu. Dlu autoru n'au fost indreptatitu nici a aplica conclusi-unea relatiunei personale dintre Christosu si duchulu celu sfantu la raportulu ce esista între dreptulu Si-meonu si duchulu celu sfantu. Se ne esprimamu mai chiaru. Deaca Dlu autoru voiesce se ne documente intielesulu terminulu pnevma din versulu 27., apoi trebue se aduca alte dovedi, caci cele enumerate la cele 4 tecturi n'au locu in casulu de fatia, aici n'au nici o valóre.

Acolo au objectat Dlu autoru, ca pentru aceea nu póte terminulu pnevma se insemne duchulu celu sfantu ca persóna, pentruca atunci s'ar degrada Iisusu la gradulu de instrumentu, atunci isaru de-trage meritulu seu, caci n'au mersu in desiertu din indemnulu propriu, n'au invinsu elu pre Satan, ci duchulu celu sfantu. Censecintiele urmate din pre-mise sunt o blasfemie in contra lui Iisusu, deci suntu false, prin urmare falsa e esplicarea data terminulu pnevma din cele 4 tecturi.

Oare argumentele aceste mai potu sta si aici? Deaca ele n'au fostu destulu de temeinice acolo, óre potu ele avea mai mare valóre aici? Nu credu. Si-meonu nu e Christosu, si ceea ce acolo ar involva o blasfemie, aici nu póte vatama cu nimica maiestatea dreptulu Simeonu. Ceea ce au potutu Christosu face, lvera si sci fara de ajutoriulu duchului sfantu, nu se póte dice si despre Simeonu. Ceea ce au facutu Chris-tosu din indemnulu propriu si in urmare atotusci-intiei sale ca persóna divina, aceea nau pututu face si sci inainte Simeonu ca unu omu muritoriu. Si-meonu n'au mersu in Biserica din indemnulu propriu, dar nici in urmare presciintiei proprii, ci aceste tóte leau cauzata si efeptuitu duchulu celu sfantu ca persóna, care duchu sfantu se si numesce aici in versu 27 cu terminulu pnevma.

Asiadara dovedile aduse de Dlu autoru la cele 4 tecturi nu se potu aplica de atari nici la tectulu acesta. Acolo cât si aici retacesce Dlu autoru. La cele 4 tecturi pentruca le esplica cu urmarile pro-venitóre din raporturile individoru catra olalta, pre-candu Christosu si duchulu celu sfantu suntu per-sóne divine cu insusiri si referintie deosebite de cele omenesci; aici inca gresiesce din cauza ca raportulu unei fiintie omenesci catra o persóna din S Treime, catra s duchu, lu-considera de analogu cu celu alu persóneloru divine, scapandu din vedere că aici e numai duchulu celu sfantu persóna divina, precandu cealalta persóna — dreptulu Simeonu — e numai fi-intia omenésca. Aici deci trebue purcesu din altu punctu de vedere cu totul diferitu. Deci pana când nu va aduce Dlu autoru alte dovedi pentru argu-mentarea asertiunei sale, ca sub pnevma din S. Luca cap 2 v 27 n'are se fie intielesu duchulu celu sfantu

ca persóna, pana atunci nu me semtu nici eu obligatu ca espunerea dovediloru mele, nu me credu indatoratu a documenta afirmatiunea mea ca in testulu acest'a avemu se intielegemu sub terminulu pnevma pre duchulu celu sfantu. Aici me voiu margini pre langa dovedirea intielesului. terminului pnevma cu insusi pasagiulu, in carele obvine pnevma. Dealt cumu avisezu pre On. Cetitori si la cele sustienute la Punctulu primu ad litera d) Mateiu cap 22 v 43, apoi la cele ce voru urma in punctele 6 ad litera a) si b) si Punct 11 Marcu c 12 v 36, Marcu cap 13 v 11, Luca cap 2, v 26.

In locurile acestea se afla desvoltata pre largu opiniunea mea despre duchulu celu sfantu ca acela carele graesce prin proroci, despre duchulu celu sfantu ca acel'a, carele descopere ómeniloru (proroci) cele ascunse dinaintea ómeniloru de rendu, cari nu suntu proroci. Deci despre acést'a nu vomu aminti nimicu, ci voiu estrage din S Evangelhie testulu din cestiune, premersu si urmatu de acele versuri, cu cari sta in legatura strensa, si fara de cari intielesulu testului nu póte fi asia chiaru. Deaca Dlu autoru nu mutila si acestu testu, ci-lu reproducea intregu, apoi nu l'aru fi nici pututu explica gresitu.

Testulu acest'a suna *Luca Cap 2 v 25—30*: „Si éta era unu omu in Ierusalim, anume Simeon, si omulu acel'a era dreptu, si tematoriu de Ddieu, asteptând mangaierea lui Israel si duchulu sfantu era preste densulu (v 25). Si era lui fagaduit de duchulu sfânt se nu vada mórte, pana ce va vedea pre unsulu Dlui (v 26). Si au venitu cu Duchulu in biserica, si când au adusu parintii pre Iisusu prunculu, se faca dupa obiceiulu legii pentru elu (v 27). Si acel'a l'au luat pre densulu in bratiile sale, si au binecuventatu pre Ddieu, si au disu (v 28): *Acum slobozesce pre robulu teu stapane, dupa cuventulu teu în pace (v 29), Ca vediura ochii mei* mentuirea ta (30).“

Pasagiulu acest'a ne incredintieza, ca versulu 27 sta in asia strensa legatura cu v 25 si 26 apoi si cu versurile 28, 29 si 30, incât elu singuru n'are intielesu deplinu, ér terminulu pnevma aprópe nici unu intielesu. Totu de aci ne incredintiamu, ca S Evangelistu dupa ce ne descrie pre Simeon dreptulu, adauge, ca preste elu era duchulu sfantu, si ca elu accepta pre Mesia. Adansulu acest'a ne face atenti la cele ce voru urma, si de locu in versulu urmatoriu ne explica, ne da intielesulu cuvintelor; Simeonu astepta pre Mesia si Duchulu sfantu era preste densulu. In versulu acest'a alu 29 se cunoște ce intieles au cuvintele acele din versu 25, si anume ca Simeon pentru aceea accepta mangaierea lui Israelu, pentrucu Duchulu sfantu i-descoperise deja mai inainte, ca inaintea mortii sale va vedé pre Christosu. Versulu 27, carele ne istorisesce faptulu, ca parintii lui Iisusu lu-adusera in biserica, incepe cu cuvintele: ca Simeon s'a dusu cu *duchulu* in biserica. Intielesulu acestei espresiunei lu-cunoșoemu perfectu din versulu 29, si anume din cuvintele *acum* si „*dupa cuventulu teu*“ si din versulu ultimu: „*ca vediura ochii mei mentuirea ta*. Aceste 4 versuri contrase in putiene cuvinte au intielesu: Duchulu (sfantu) i-anunciase, ca au sosit plinirea celoru ce i-au promis elu (Duchulu), si-i demanda se mérga la biserica. Aici afla pre Iisusu prunculu si esclama: Éta vedu cu ochii pre Mesia, demite-me se moru.

Precum vedemu versurile acestea cuprind 2 prorocii, un'a mai vechia alt'a mai recenta. Cea mai vechia se cuprinde in vers 25, si e exprimata mai

precisu in versu 26. Proroci'a a 2 o aflamu in versu 27, unde totu duchulu Santu descopere Dreptului Simeonu, ca acum se implinesce cele ce i-au promis de demultu demandandu-i se mérga in Biserica, si se vada pre Iisusu celu avisatu si acceptat de Simeonu. Aceste 2 descoperiri facute de duchulu sfantu, desi se referu la acelasi objectu, totusi diferescu in privinti'a timpului, si nu s'au intemplatu deodata. Acést'a se cunoște din cuvintele chiare ale S. Evangelistu Luca. Domnulu autoru recunoște singuru pre pagin'a 64 ca sub terminulu pnevma agion din v 26 are se fie intielesu duchulu celu sfant ca persóna. Fiindu in versulu urmatoriu alu 27 vorb'a de alta descoperire a S. Duchu eu nu sciu ce cauza amu avé noi ca se damu acelui terminu din acestu versu altu intielesu.

(Va urmá.)

Discursulu

dlui N. Ionescu, reprezentantulu Universitatii Iasi la inaugurarea statuei lui Heliade.

Domniloru! Vocea Romanimei intregi ar trebui aici, pentru cá se vorbésca dupa tóta cuviinti'a despre Iónu Heliade, fiind cá elu a fost espressiunea simtiemintelor natiunei intregi: Dar slab'a mea voce ce óre va puté dice, care se fia la inaltímea serbarei acesteia? Macaru de asi puté esprime câtu-si de putienu cea ce este in momentele de facia in anim'a si creerii capitalei Romaniei libere si independente! Pe cand tíer'a era despartita in dóue principate vasale, din pieptulu si pén'a fiului genialu alu Têrgoviscei esiau cuvinte, care strabateau in tóte unghiurile Romaniei, si resunau versuri de patria si de libertate, sarindu departe peste tóte obstaculele si geografice si politice, si ajungendu pana la marginile limbei romanesci reinviate. Heliade s'a redicatu la inaltímea simtiemintelor mari ale intregu poporului romanesc; elu a fost invetiatorulu nationalu pretutindeni. Elu a statu cá marele preotu alu unirei spiritelor in Romanime. Astadi capital'a acést'a a Romaniei se onoreza si pre sine implinindu-si o datoria de recunoscintia catra acelu mare invetiatoriu alu ei, care fú mare, pentru cá insusi era espressiunea a tóta romanimea; care fú popularu, fiindu cá invetia pe fiii poporului a cugetá romanesc, si a se devota redescaptarei si luminarei poporului.

Heliade a fostu mai alesu credintiosu causei aridicarii poporului prin invetiatura si prin lumina, si de aceea, in med'loculu rescularei poporale, cand totulu era turbure si ingrozitoriu de giuru impregiurulu capitalei romane, singura vocea s'a a predomnitu preste tóte; si de aceea invetiatorulu poporului, care fú si proclamatorulu drepturiloru sale, meritá a fi in capulu guvernamentulu popularu din 1848, anulu desteptarei politice a tuturor Romaniloru.

Elu fú mare inca, fiindu cá in cea mai inalta deregatoria, la care a pututu se ajunga unu simplu invetiatoru alu poporului, Eliadu a remasu deapurrerea omulu poporului. De aceea numele seu a fost maritu de aceea cuventulu seu a fost maritu, de aceea cuventulu seu a avutu putere, de aceea elu a statu celu mai iubitu invetiatoru alu generatiuniloru presente.

Eu sunt mandru, că universitatea din Iasi a ținut a se asocia cu țier'a întréga la solémnitatea de astadi; sunt ferice și salutu alaturea cu tipulu capitanului mare, asemuirea poetulu, patriotu, care a illustratu amintirile eroice ale patriei, că acelu institutu superioru de invetiatura, mi-au făcutu onóra insemnata de a me insarcina, se-lu representu la acést'a serbare a poporului românesc. În numele corpului universitatii surori din Iasi me asociez din tóta anima cu espressiunea simtiemnteloru de recunoscintia manifestate aici.

Dar mai am încă o insarcinare de asemenea și totu atât de placuta mie din partea modestei societati pentru invetiatur'a poporului dela Pétra, totu dintru'unu ținutu de dincolo de Milcovu, unde numele altui invetiatoru alu generatiuniloru mature de astadi este totu asié de veneratu ca și alu lui Heliade. În numele asociatiloru liberi pentru invetiatur'a poporului din districtulu Némțiu depunu respectuósele omagii la picidrele statuei marelui invetiatoru alu Romanime.

Ori unde a fostu vr'unu focaru de lumina și de invetiatura spiritulu desteptarii strabatea cu scrierile în versuri și în prosa ale lui Heliade; și nu era scóla incepetória, scóla pentru antaiele cunoscintie, ori cât de seraca ar fi fostu, unde se nu fi petrunsu numele desteptatorului consciintiei nationale.

Numele lui Ión Heliade, parintele literaturii romane moderne, a traitu viu și va trai de-apururea veneratu în animile generatiuniloru luminate ale Romaniei. Elu va trai credu, mai multu de cât alu ori-carui altuia: Pentru ce? Pentru că geniulu seu vastu și conprindietoru a imbracisiatu întregu campulu activitatii intelectuale a natiunei. Înainte multu de a fi fostu acést'a un'ia România recunoscuta că statu nationalu și că putere Dunaréna între marile natiuni crescine și civilisate ale Europei, a esistatu aici o creatiune a spiritului modernu în tóta puterea cuventului. Toti literatii nostri au meritatu a fi mari preoti ai desteptarei nationale? Frunte, înse între toti a fostu Heliade, incarnatiunea vie a spiritului românesc.

Literatoru eminentu, scriitoru maiestru și sciintificu și politicu, omu de teoria și de aplicatiune, invetiatoru publicu, educatoru alu natiunei, simplu cetatiannu plinu de simtiulu datorieloru morali catra patria, înaltu diregetoru politicu în timpuri turbure, în tóte directiunile Heliade avu numerosi rivali; dar nici unu singuru emulu atât de puternicu, în cât se-lu întréca cu agerimea spiritului, și cu espressiunea verde și románescă a cugetarei. Se ne inchinamu dar cu respectu dinaintea imaginei marelui invetiatoru alu Romaniei moderne.

D i v e r s e .

* **Albumulu Heliade.** Sub titlulu acest'a emise idei'a în foile din Bucuresci dlu Sava N. Sioimescu, secretariulu comitetului arangiatoriu incredintiatu cu ridicarea acelei statue, de a se publicá unu album, Heliade, care se contiena. Tipografi'a statuei lui Heliade, tabloulu inaugurării dela 21 Noemvre, fotografi'a casei din Tergoviste, unde s'a nascentu Heliade,

fotografi'a caseloru dela barier'a mosiloru, unde a traitu Heliade de unde a esitu atât'a lumina, atâtea scrieri de geniu, și unde s'a tiparitu însasi proclamati'a dela 1848; prim'a constitutiune a țierii, discursurile, cari s'au ținutu la inaugurarea statuei, parte din poesiele lui Heliade, numele celoru ce au contribuitu la ridicarea statuei, numele persóneloru cari au asistatu la inaugurarea statuei și numele tipografiloru și lucratoriloru, cari voru contribui cu munc'a loru la facerea Albumului Heliade.

Venitulu acestui Album se voru adaoge la sumele, ce se inseriu în bugetulu țierii pentru ridicarea statuei lui Georgiu Lazar.

* **Diu'a de 28 Noemvre,** aniversarea luării Plevnei s'a serbatu în Bucuresci cu mare solémnitate. La palatu s'a datu unu prandiu de gala la carea ocasiune M. S. Regele a ținutu urmatoriulu toastu: „Plevna a cadit! Acést'a veste strabatea, sunt acum patru ani, ca unu fulgeru lumea, gasind preutindeni unu puternicu resunetu. Astadi, acést'a frumoșe isbanda, înaltiatu printr'o eroica apurare, stralucesce istoria resbóieloru și armata romana ocupa intrins'a unu locu de onóre, cuceritu prin vitejia sa Serbam dar totdeauna cu unu sentimentu de vie multamire aniversarea Plevnei, care ne amintesce luptele sangeróse pentru independintia nóstra. „Țier'a întréga, mandra de armat'a ei, o privesce astadi cu incredere și recunoscintia se unesce cu Regin'a și cu Mine, plini de bucurie, în strigatulu: „Se traiésea vitéza nóstra armata!“

* **Bombardarea unui munte.** În Elveti'a se va petrece, septama acést'a unu fenomenu ne mai vedit. Muntele Elm, care nimicise asta-vara prin surparea unuia din paratii sei unu satu întregu, și a carui parati pastréda adi o positiune fórte amenintiatóre pentru celelalte sate din giuru, va fi darimatu cu obudie, întreprinderea sa incredintiatu unui capitanu de artilerie. Câteva-va tunuri de 8. cm. sau transportatu deja la fati'a locului. Mâne satulu celu mai apropiatu va fi desiertatu de locuitorii și canonad'a va incepe de pe pólele unui munte din apropierea. Unu cordonu de soldati va opri apropierea lunei de punctele periculóse. Locuitorii astépta cu nerabdare rezultatulu acestei incercari care reusinda îi va scapa prin aplicarea ei sistematica de multi munti clinosi cari le baga fric'a în ósa.

† **Necrologu.** *Stefanu Dorc'a* preotu gr. or. în Siustr'a în urm'a unui morbu îndelungatu înpreunatu cu mari suferintie, și-dede sufletulu nobilu în mânilu creatoriului seu la 1/13 Decembre a. c. la órele 10 a. m. în anulu alu 42 lea alu etatiei și a 19 a fericitei sale casatorii, dupace fu împartasitu cu santele sacramente; lasandu în celu mai adencu doliu pe nemangaiat'a și iubitori'a sa socia Elen'a, pe fiii minoreni: Pompeiu L. Liviu, precumu și pre întrég'a comun'a ce o pastorise că adevératu și bunu pastoriu în decursulu aloru 19 ani.

Ósamintele defunctului s'a depusu în cimitiriulu din locu în 3/15 l. c. la 3 óre p. m. spre eterna odihna. Fi-ei țierin'a usióra.

* **Bibliografi'a.** An esitu de sub tipariu: 1. „*Miculu Gratulantu,*“ scriere amusanta placuta și folositóre pentru tinerime, de Ioanu Tuducescu, invetiatoriu în Lipov'a. Pretiulu unui exemplariu: 30 cr. v. a. Acést'a carte cuprinde: oratiuni de felicitare sau gratulatiuni, la anulu nou, diu'a numelui,

din'a de Craciunu si la alte ocațiuni; apoi felurite corespundintie instructive.

2. *Geograf'ia*, pentru scól'a poporala, partea I si II, editiune II, de același auctoriu fiecare parte cu 20 cr. exemplariulu.

Auctoriulu recomanda deosebitu pre „Miculu Gratulantu“ a se cumpera de cadou (presentu) prunciloru, pe sântele serbatori ce se apropia. De asemenea recomânda spre cumperare urmatorele manuale pentru scól'a poporala:

3. *Limba romanêscă* (gramatica), editiunea II, cu ortografia „Academiei române,“ care inlesnesce fôrte multu progresulu si uniformitatea in cetire si scriere. Unu exemplaru costa 30 cr.

4. *Econom'ia*, editiunea II cu 20 cr. exempl.

5. *Istori'a naturală*, cu 20 cr.

6. *Socôta* partea I si II, fiecare parte cu 20 cr. exemplariulu: in fine.

7. *Exercitii intuit ive* (pentru invetiatori) cu 30 cr. exemplariulu,

Din cartile de sub 2—6 nu se vendu mai putiene de 5 exemplarie.

CONCURSE.

Pentru nou'a capelania permanentă din Aradu de clas'a I., sistemisata de comitetulu si sinodulu parochialu si aprobata de Veneratulu Consistoriu diecesanu prin decisulu sen de ddo 19 Noemvre 1879. Nr. 44. plen., se escrie concursu cu terminu pana in 26 Decemvre a. c. st. v., in care diua va fi si alegerea.

Emolumentele sunt:

1) $\frac{1}{3}$ parte din biru, sesiune, dotatiune dela orasiu si stol'a dela fiecare din cele doue parochii sustatatorie din Aradu;

2) quartiru liberu in edificiulu bisericeii gr. or. romane din Aradu, constatatoriu din doue chilii, un'a antesiambra, o camara de lemne, o camera de bucate, o cuina si podu.

Dela recurrenti se recere, că se-si substerna recursele loru prevediute cu urmatoriele documente:

a) estrasu de botezu, incât recurrentulu nu va fi dejă preotu sfintitu,

b) testimoniele, respective atestatele recerute, conformu Regulamentulu pentru indeplinirea parochielor.

c) atestatu despre conduit'a loru de pana acum dela superioritatea bisericesca a recurrentelui,

d) preotii dejă sfintiti voru avé preferintia la candidare.

Dela recurrenti se recere a-se presentá in un'a din Dumineci séu Serbatori la biserica parochiala din locu spre a-si aretá desteritatea in cantu, tipicu si predicare.

Doritorii au a-si subterne suplicele loru instruite cu documentele recerute si adresate comitetulu parochialu gr. or. romanu din Aradu, la Prea reverendulu Domnu Moise Bocsianu, administratoru protopresbiteralu in Curticiu, celu multu pana in 25 Decemvre st. v. 1881.

Datorintiele speciale ale alegendului voru fi:

A substitui in functiunile bisericesci si afara de biserica precum pre protopopulu parochu, asia si

pre parochulu ordinariu, conformu ordinulu loru, a compune socotile de preste anu ale epitropiei parochiale, a duce agendele stilistice ale comitetulu si sinodulu parochialu, a compune din anu in anu conscripti'a poporala si a tiené in evidentia schimbarele din timpu in timpu ale poporeniloru, — a dá mana de ajutoriu la incassarea speseloru culturulu si emanamente a birului preotiescu, a pastrá archivulu comitetulu si a sinodulu parochialu a representá parochi'a in cele administrativele facia de magistratulu cetatienescu, si in sfersitu a-si tiené permanentu locuinti'a langa biserica in cas'a parochiei.

Datu in Aradu, la 18. Octomvre st. v. 1881.

Comitetulu parochialu gr. or. romanu din Aradu.

Aradu, 29. Noemvre 1881.

Cu scirea si iuvoirea mea: **Moise Bocsianu**, m. p. administratoru protopresbiteralu.

Se escrie pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Solciti'a*, cottulu Timisiului protteratulu Versietiuului, cu terminu de alegere pre 27 Decemvre a. c. st. vechiu.

Emolumentele sunt: in bani gata 300 fl. v. a. 10 fl. pentru cercetarea conferintielor, 6 orgii de lemne din care are ase incaldi si scól'a, 5 fl. pentru scripturistica si quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avisati a-si tremite recursele instruite conformu statutulu organicu bis. adresate comitetulu parochialu la Prea Onoratulu Domnu Ioanu Popoviciu, protopresbiteru in Mercina per Varadia.

Solciti'a, in 21 Noemvre 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Conformu decisiunei Ven. Consistoriu alu Aradului din 27 Augustu. Nr. 1781 din a. c. se escrie concursu pe parochi'a *Chelmacu* — care e clasificata de I. clasa — in Protopresviteratulu Lipovei, Cottulu Timisiu, cu terminu de alegere pe 20 Decembre st. v. din a. c. Emolumentele impreunate cu acést'a parochia sunt:

1. Platiu parochialu fara casa.

2. Una sesiune de pamentu aratoriu si livada.

3. Dela 230 Nri de case cate una mesura curudiu in bombe.

4. Stolele usuate de pana acuma.

Recursele instruate in sensulu statutulu org. bis. adresate catra comitetulu paroch. din Chelmacu, au a se trimitte Reverendis. Domnu Ioanu Tieranu Protopresviteru tractualu in Lipov'a — pana in diua de alegere.

Dela recurrenti se recere a se presentá in biserica din locu spre a-si aretá desteritatea in cantare si predicare.

Chelmacu 15 Novem. 1881.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Ioanu Tieranu** m. p. Protop.